

Izhaja vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniški prostori:
2657 South Lawndale Ave.

Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXIV

Cena lista je \$6.00

Entered as second-class matter January 16, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO 23, ILL., TOREK, 9. MAJA (MAY 9), 1944

Subscription \$6.00 Yearly

STEV.—NUMBER 91

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 4, 1918.

Ameriške bombe padajo na Berlin

Ruski letalci bombardirajo Sevastopol, mornarično bazo na Krimu ob Črnem morju. Nemške in rumunske čete izolirane. Ruske bombe potopile devetnajst nemških parnikov in transportov.—Ameriški letalci napadli progo železnice Belgrad-Sofija.—Britske in indijske čete se umaknile iz Buthedaunga, zapadna Burma.—Kitajci ustavili japonsko ofenzivo v provinci Honan

London, 8. maja.—Dva tisoč ameriških bojnih letal in bombnikov je bombardiralo Berlin, glavno mesto Nemčije, in Brunswick, industrijski center, 125 milj zapadno od Berlina. Ameriški letalci so vrgli dva tisoč zažigalnih in razstreljivih bomb na Berlin. Poveljstvo ameriške letalske sile poroča, da so Američani izgubili 36 bombnikov in 13 bojnih letal v napadu. Zavezniška letalska ofenziva, ki se je začela pred tremi tedni, se nadaljuje z nezmanjšano srditostjo.

London, 8. maja.—Ruski letalci bombardirajo Sevastopol, veliko mornarično bazo na Krimu ob Črnem morju, kjer je zbrana nemška in rumunska sila okrog 25.000 mož. Bombardiranje je morda uvod v nove operacije na kopnem.

Nemške in rumunske čete so skoro izolirane. Edina zveza je po morju in zraku v Rumunijo. Ruske čete kontrolirajo vse ozemlje okrog Sevastopola. Moskva poroča, da so ruski letalci sestrelili 25 nemških letal v spodnjih v zraku in da so bombe porušile štiri skladišča municije ter utihnile protiletalske topniške baterije.

Nemško vrhovno poveljstvo je sinoči priznalo, da so ruske pehotne in oklopne kolone prebile nemško bojno črto pri Sevastopolu. Rusi oblegajo to mesto že tri tedne.

Pričakuje se, da bodo Rusi skušali zdrobiti nemško in rumunsko silo v Sevastopolu in potem začeli nove ofenzive v Rumuniji, na ozemlju stare Poljske in v severni Rusiji. Ruski letalci mečejo bombe na nemške parnike in transporte pri Sevastopolu. Moskva poroča, da so bombe potopile in poškodovale devetnajst nemških parnikov in transportov v zadnjih petih dneh.

Neapel, Italija, 8. maja.—Zavezniške čete so odbile napade nemških oklopnih kolon na svoje pozicije pri Anziju in Cassinu in vrgle sovražnika nazaj z velikimi izgubami, se glasi uradni komunikacije.

Nemci so izvršili dva naskoka na pozicije ameriških čet pri Cassinu in na zapadni strani Carana, ki pa sta se izjalovila. Ljuta bitka divja na ozemlju ob reki Garigliani, 14 milj južno od Cassina.

Ameriški letalci so se dvignili v svojih baz v Italiji, preleteli Jadransko morje in metali bombe na proge železnice Belgrad-Sofija. Bombe so razdejale železniški most pri Pančevu.

Kandy, Cejlon, 8. maja.—Britske in indijske čete so se umaknile iz Buthedaunga, zapadna Burma, in formirale novo bojno črto. Poroča glavni stan admiral Louisa Mountbattena, vrhovnega poveljnika zavezniške sile v južnovzhodni Aziji. Čete so zasedle ta kraj 12. marca.

Bitke so v teku v dolini pri Moundawu, 65 milj od Akjaba, prafanišnega mesta v Burmi. Poročilo pravi, da je več sto Japoncev padlo v bitki z britskimi in indijskimi četami. Japonski naskoki na zavezniške pozicije pri Kohimi, Indija, so bili odbiti. Britske in indij-

Partizani zdrobili nemško ofenzivo

Pet vojaških vlakov vrženih iz tira

London, 8. maja.—Glavni stan maršala Tita, poveljnika jugoslovanske osvobodilne armade, poroča, da so partizani zdrobili nemško ofenzivo v vzhodni Bosni. Nemško poveljstvo je vrglo v ofenzivo oklopne in pehotne kolone ter letala.

Pozorišče ofenzive je bilo pri Kladanju. Partizani so porazili Nemce in zasedli to mesto. Kladanj leži 30 milj severovzhodno od Sarajeva.

Uradno poročilo omenja tudi uspehe partizanov v bitkah z Nemci v Sloveniji, kjer so zasedli več vasi, in Črni gori. Partizanske enote so udrele v Brodarsko, ubile 170 sovražnikov in zaplenile velike količine orožja, streliva in drugega bojnega materiala.

Partizani so vrgli iz tira pet nemških vlakov na progi železnice Ljubljana-Trst in Ljubljana-Grosuplje ter zasedli dve nemški bazi. Partizanske enote so udeležene v ofenzivnih operacijah v Črni gori in Hercegovini.

Francoske železnice omeje promet

Velika napetost v okupiranih državah

London, 8. maja.—Francoske železnice bodo suspendirale ali pa drastično omejile potniški promet po 15. maju, poroča pariška radiopostaja pod kontrolo nemških vojaških avtoritet. To je posledica sabotaže in bombnih napadov na francoske železnice.

V Londonu dospela poročila govore o veliki napetosti v Franciji in drugih po nacistički sili okupiranih državah. Ta izvira iz bojzorni pred zavezniškim sunkom proti zapadni Evropi.

V Angliji so v teku vežbanja vojaške sile, ki se bo udeležila invazije. Vrše se pod vodstvom zavezniškega generalnega štaba. Letalski minister je naznanil napad na nemški konvoj v bližini holandskega obrežja po zavezniških letalcih. Bombe so potopile dva parnika, štiri pa poškodovale.

ZAVEZNIŠKE PRIPRAVE ZA INVAZIJO EVROPE

Sporazum med predstavniki britskih dominionov

NEMŠKE OBRAMBNE AKTIVNOSTI

London, 8. maja.—Premierji dominionov britskega imperija, zbrani na konferenci v Londonu, so naznanili dosego popolnega sporazuma glede vojne strategije, povezane s pripravami za invazijo zapadne Evrope. Vrhovno poveljstvo zavezniške sile še skriva načrte glede invazije, kar je spojeno z živčno vojno, kakršno je vodil Hitler po izbruhu konflikta v Evropi. Nemci žive v negotovosti, ker ne vedo, kdaj pride ukaz za udarec po Hitlerjevi "evropski trdnjavi".

Sporazum med predsedniki vlad Avstralije, Kanade, Nove Zelandije in Južnoafriške unije je naznanil premier John Curtin v svojem govoru po radiu. Dejal je, da so premierji odobrili zavezniško politiko globalne vojne v vseh ozirih. Curtin je v svojem govoru tudi apeliral v imenu Avstralije, da Pacifik ne sme biti zanemarjen v momentu, ko so vse sile osredotočene v naporih, katerih cilj je popoln zlam nacističke Nemčije.

"Avstralija," je rekel Curtin, "poudarja važnost skupnih zavezniških vojnih naporov proti japonski oboroženi sili na Pacifiku. "Ona se sicer strinja s strategijo, da mora biti Nemčija najprej zdrobljena; zaenost pa polaga veliko važnost akcijam proti japonski sili."

Curtin je govoril potem, ko so voditelji zavezniške invazijske sile v Angliji namignili, da je odločilna ura blizu. "Ta doba je mir pred viharjem," so izjavili. "Moment, ko se prične odločilna borba na evropskem kontinentu, prihaja. Ljudstva morajo biti pripravljena na vse, kar pride."

Nemški krogi napovedujejo, da bodo zavezniki invadirali zapadno Evropo ta mesec. Napovedi razkrivajo bojazen pred pretečim sunkom, dasi nacija naglašajo, da se Atlantika obrambna stena razteza od Ledenege do Jadranskega morja. V ozadju te so zbrane najboljše nemške divizije.

Domače vesti

Iz Clevelanda

Cleveland, Ohio.—V bolnišnici Charity je umrla Karolina Kmet, roj. Novine, stara 72 let in doma iz vasi Veliki Lipovec pri Ajdovcu, odkoder je prišla v Ameriko pred 54 leti. Zapušča žena, osem hčera, dva sinova, 28 vnukov, štiri pravnuke, enega brata in več drugih sorodnikov.—Pri delu v tovarni General Electric Service Center je bil ubit rojak Frank Bergach, ko je popravljal električni motor. Sodi se, da je šlo skozi njegovo telo 440 voltov električne sile. Zapuščica žena in 16 mesecev staro hčerko.—V bolnišnici Lakeside se nahaja Joe Marn. Podvrčel se je moral operaciji.

Nov grob

Glencoe, O.—Po dolgi boleznij je umrl George Rosepapa, star 62 let in član društva 54 SNPJ. Rojen je bil v Eguichu na Ogrskem. Zapuščica dva sinova, eno hčer in eno vnukinjo.

Nemci izolirali holandsko provinco

Več tisoč civilistov odvedenih v druge kraje

London, 8. maja.—Nemške vojaške avtoritete so izolirale holandsko provinco Zeeland, kjer se reka Schelde izteka v morje. Ta provinca dominira dostope do Antverpa, belgijskega pristanišnega mesta.

Avtoritete so odredile tudi evakuacijo civilistov iz provinc in jo razglasile za vojaško čono. Nobena oseba ne more priti v ono brez dovoljenja. Poročila trdijo, da so Nemci poplavalili nekatere kraje provinc.

General Kurt Student, poveljnik nemške okupacijske sile v Holandiji, je obiskal vojaške posadke in si ogledal utrdbe Atlantike stene. Te so bile zgrajene v zadnjih mesecih s pripravami za preprečitev zavezniške invazije Holandije.

List Deutsche Zeitung in Den Niederlanden, uradna nemška publikacija v Holandiji, opozarja na možnost zavezniške invazije. Ta list je objavil tudi dekret nemških vojaških avtoritet, ki se nanašajo na priprave za odvritev invazije.

Napredek združnega gibanja v Ameriki

Odločitve v sporu med unijo in družbo

Volitve o reprezentaciji pri pogajanjih

Chicago, 8. maja.—Odločitve, ki bodo imeli dalekosežne posledice, bodo padle ta teden v sporu med Montgomery Ward & Co., unijo United Retail, Wholesale & Department Store Employees CIO in federalnimi avtoritetami, ki so prevzele lastno kompanije. Jutri se bodo vršile volitve glede reprezentacije delavcev, uposlenih pri tej kompaniji, pri kolektivnih pogajanjih. Volitve je razpisal federalni delavski odbor in vršile se bodo pod njegovim nadzorstvom. Voditelji unije so prepričani, da bo unija zmagala pri volitvah.

Druga odločitev pade glede injunkcije, ki prepoveduje vmešavanje kompanije v aktivnosti federalnih avtoritet, ki so na podlagi odredbe predsednika Roosevelta zaslele lastno kompanije. Možnost je, da bodo odvetniki skušali ovreči veljavnost volitev, če bo zmagala unija. Prišli so že na dan z argumentom, da volitve glede reprezentacije ne morejo biti legalne, ker delavci so zdaj v bistvu v službi vlade, ne kompanije.

Uradniki kompanije vztrajajo pri trditvi, da unija ne reprezentira večine delavcev. Ta teden se prične tudi kongresna preiskava legalnosti zasege lastnine kompanije po federalni vladi.

Roosevelt se vrnil v Washington

Važni problemi čakajo rešitve

Washington, D. C., 8. maja.—Predsednik Roosevelt se je vrnil v Washington po štirideskih počitnicah na plantaži Bernarda M. Barucha v Južno Karolini. Na počitnice je odšel na nasvet svojega osebnega zdravnika Rossa T. McIntira. Slednji je izjavil, da je Roosevelt popolnoma okreval.

Državni tajnik Cordell Hull je pozdravil predsednika, ko je dospel s posebnim vlakom v Washington. Oba sta se potem odpeljala v Belo hišo. Roosevelt bo imel važne razgovore z voditelji kongresa o raznih problemih, ki čakajo rešitve. On bo konferiral tudi s člani generalnega štaba o razpletu situacije na frontah in drugih vprašanjih.

Nemški parniki zasačeni na Atlantiku

Recife, Brazilija, 8. maja.—Ameriška in brazilska pomorska ter letalska sila je zasačila tri nemške parnike v južnem delu Atlantika, ki so skušali prodreti skozi blokado. Parniki so bili naloženi s kavčukom in na poti v Nemčijo iz holandske Vzhodne Indije pod japonsko okupacijo. Ameriške podmornice so v zadnjih tednih potopile osem nemških parnikov v južnem delu Atlantika.

Vojaško letalo treščilo na pokopališče

West Chester, Pa., 8. maja.—Vojaško letalo je treščilo na pokopališče v bližini tega mesta in se razbilo. Sedem članov posadke se je ubilo. Imena žrtev nesreče niso bila objavljena.

Rekordni promet kooperativnih organizacij

VEČJE AKTIVNOSTI V POVOJNI DOBI

New York, 8. maja.—Ameriške zadruge izkazujejo velik napredek kljub vojni in pomanjkanju delovne sile, pravi poročilo, ki ga je pravkar objavila Ameriška kooperativna liga. Wallace J. Campbell, predsednik lige, je razkril v poročilu, da so zadruge dosegle rekord v prometu v preteklem letu. Znašal je \$750,000,000 in člani zadrug so prihranili najmanj \$50,000,000. Prodajanje farmskih potrebščin predstavlja dve tretjini vsote, ostalo tretjino pa prodajanje gasolina in oljnih pridelkov. Potrebščine, prodane farmerjem, vključujejo poljedelake stroje, gnojila, krmo in semena.

Campbell je dejal, da kooperativne posedujejo in obratujejo 113 tovarn. Dve tretjini izmed teh so pridobile v zadnjih letih. Poleg teh posedujejo čez dva tisoč podjetij, ki zalagajo farmerje s stroji in drugimi potrebščinama, 2500 gasolinskih postaj in 1100 prodajaln.

"V povojni dobi se obeta še večji razmah združnega gibanja v Ameriki," je rekel Campbell. "Program določa zgradnjo gasolinskih postaj in ustanovitve nadaljnjih prodajaln v vseh krajih Amerike. Naša podjetja uspevajo in bomo jih razširili. Skrbeli bomo za razgnetje združnega gibanja na splošno."

Campbell je dalje rekel, da bo ameriško združno gibanje skušalo razširiti aktivnosti na vsa polja. Ustanovitev oljnih čistilnic v Kansasu in drugih državah je bila velik korak naprej. Ameriška kooperativna liga bo sodelovala z združnim gibanjem v Franciji, Belgiji, Holandiji, na Danskem in Norveškem, ko bodo te države, ki so zdaj pod kontrolo nemške okupacijske sile, osvobodjene.

Po izjavi Campbella je bilo 25 odstotkov ljudi v omenjenih državah organiziranih v združnih organizacijah. Hitler je utiril zadruge, ki pa bodo oživele po porazu njegove vojne mašine.

Turčija pred važno odločitvijo

Ljudstvo mora biti pripravljeno

Ankara, Turčija, 8. maja.—Zunanji minister Numan Menemencioğlu je na prvem sestanku s časniki, odkar je Turčija ustavila pošiljanje kroma v Nemčijo, dejal, da mora biti ljudstvo pripravljeno na vse, kar lahko pride.

"Ljudstvo ne sme biti preseženo, če bo izdan ukaz, da mora prijeti za orožje v interesu obrambe dežele," je dejal. "Biti moramo pripravljeni v moralnem in materialnem oziru." Radijsko naznanilo omenja varnostne ukrepe v glavnem mestu. Eden ukrep določa zatemnevanje Ankare in drugih turških mest. Avtoritete so izjavile, da bodo oni, ki bi se upirali kooperaciji, strogo kaznovani.

Maršal Petain odpotoval v Pariz

London, 8. maja.—Maršal Henri Petain, načelnik francoske države, je zapustil Vichy in odpotoval v Pariz, se glasi radijsko poročilo. Poročilo dostavlja, da je Petain s tem demonstriral solidarnost s prebivalci Pariza, ki trpe zaradi zavezniških bombnih napadov.

Lov na podgane.

AIRBORNE TROOPS AND BOMBERS READY FOR D-DAY

Razni mali oglasi

MIHAIL ARCIBAŠEV

SANIN

Poslovenil Stane Krašovec

(Nadaljevanje)

Da bi se izkopal iz njih, se je končno začel prepričevati, da je sam grd, preveč nasladen in egoist in da niso njegovi dvomi nič drugega kot navadna skrita pohotnost...

"Čemu neki se pa tako trpinčim?" Z gnusom napram vsakemu mišljenju in v topi in nervozni utrujenosti je Jurij zaspal.

IX.

Ljalja se je zarila v svoji sobi z obrazom v zglavje in se je jokala, dokler ni zaspala. Zjutraj se je zbudila z oteklimi očmi in s težko glavo.

Prva njena misel je bila, da se ne sme jokati, ker pride danes na kosilo Rjazancev in mu bo neprijetno videti njen objokani in nelepi obraz.

"Tako umazano, tako zoprno!" je zašepetala Ljalja in čutila, da se duši v trpkih, še nezjokanih solzah. "Zakaj? ... Zakaj? ..."

Zdelo se ji je nenavadno in umazano, da se ji je mogel Rjazancev tako lahko in stalno lagati.

"Saj se ni samo on, saj so se torej vsi lagali," je v dvomih premišljevala Ljalja; "saj so se vsi, čisto vsi veselili najine poroke in so pravili, da je on dober in pošten človek! ... Ne, sicer ..."

In Ljalji je bilo zoprno gledati staro opravo, ki jo je spominjala na ljudi, ki so ji bili zdaj zoprni. Nasionila je obraz na steklo na oknu in začela s solzami v očeh gledati na vrt.

Na dvorišču je bilo mračno in je padal redek, debel dež. Kaplje so težko udarjale ob steklo in so se urno odbijale, Ljalji je pa bilo težko razločevati, kdaj so pred njo zastirale vrt solze, kdaj pa deževne kaplje. Na vrtu je bilo vlažno in povešeno, mokro listje je bilo blede ter je otožno podhrtevalo.

Ljalji se je zdelo, da je vse njeno življenje nesrečno, bodočnost brezupna, preteklost pa temna.

Sobarica jo je prišla poklicat k čaju, toda Ljalja dolgo ni razumela njenih besed. V obednici jo je bilo potem sram, kadar je oče izpregovoril z njo. Zdelo se ji, da govori z njo nekako posebno sočutno, da že vsi vedo, kako blatno in umazano jo je goljufal njen ljubljenec.

"Čemu se mi je hlinil? ... Čemu me je tako razžalil? ... Torej me ne ljubi? ... Ne, Tolja me ne ljubi. ... In jaz ga ljubim! Torej zakaj vendar gre? Da, on me je goljufal; on je že prej ljubil neke druge, grde ženske. In one so ga ljubile. ... Kakor jaz?" se je vprašala Ljalja v navadni in skeleči radovednosti.

(Se nadaljuje.)

kot mene in še bolj ... To je grozno! Tako sem nesrečna ...

Po stezi skače žabica, iztegnila je nožici!"

je zapela Ljalja v mislih in gledala majhen, siv klopič, ki je boječe skakal čez mokro, polzko stezo.

"Da, nesrečna sem in vse je končano!" je zopet mislila, ko je žaba skočila v travo. "Zame je bilo to tako čudovito, tako lepo, zanj pa stara, vsakdanja reč ... To je tisto, ker se je vedno izogibal govoriti o svoji preteklosti! Zato se mi je zdelo, da ima ves čas tak obraz, kakor da bi nekaj mislil ... Mislim je: 'Vse to vem, vse vem, tudi to vem, kaj ti zdaj misliš, tudi to, kaj boš zdaj napravila ...' Jaz pa! ... Tako sramotno, tako umazano ... Nikdar, nikdar, nikdar ne bom nobenega več ljubila!"

Ljalja se je zajokala in naslonila glavo z licem na mrzel les pri oknu; gledala je skozi solze, na katero stran grede oblaki.

"Pa saj pride Tolja danes na kosilo!" se je hipoma v strahu spomnila in odskočila od okna. "Kaj mu bom pa rekla? Kaj je treba reči v takem slučaju?"

Ljalja je odprla usta in uprla svoje prestrašene in dvomeče oči v steno.

"Jurija moram vprašati!" se je spomnila in se pomirila.

"Mili Jura! On je tako dober in pošten," je z nežnimi solzami v očeh mislila Ljalja in odšla prav tako hitro, brez odlašanja, kakor je vselej delala vsako stvar, k Juriju.

Tam je pa sedel Šafrov in pravil o nekkih zadevah. Ljalja se je v dvomu ustavila med vrati. "Dober dan," je rekla zamišljeno.

"Klanjam se," je pozdravil Šafrov, "pojditte k nam, Ljudmila Nikolajevna ... tu imamo tako zadevo, da nujno potrebujemo vaše pomoči." "Ne čakaj toliko, mladič!" Bettles mu je ponudil vžgalico in ga je po očetovski: "Ne pozabi, da se moraš najprvo temu privaditi. O ljubi Bog, nikoli ne bom pozabil svojega prvoga potovanja s sanmi. Otrpel? Tako se mi je godilo, da sem rabil deset minut, preden sem lahko dvignil ustnice od odprtine v ledu, kjer sem bil in predno sem se lahko dvignil na kolena, in vsak ud mi je škripal in pokal, da sem bil ves trapast. Krčič? Moje telo, kakor da bi bilo zraščeno iz samih vozlov in pol dneva so me nategovali, da sem se zravnal. Ti pa se dobro držiš, četudi si še mlad. Na pravem koncu imaš srce! Predno bo preteklo leto dni, boš naš, stare cepe, vse, prekosil. Najboljše pa je, da nimaš tolačje pod kožo, ki je že marsikaterega vrlega moža položila v Abrahamovo naročje."

"Tolščo pod kožo?" "Da, Veliki in močni ljudje imajo namreč pod kožo tolačbo. Močni in veliki ljudje niso zato vedno najboljši za potovanje s sanmi."

"Tega pa še nikoli nisem slišal." "Kako prosim, še ninkoli? No, to je tako enostavno, da niti ni, da bi o tem govoril. Veliko telo je sicer izvrstno za močne napore, če pa ne vzdrži nabora, ni vredno počenega gošča. Vztrajnost in telesna velikost se nikoli ne vjemata, pač pa so za tako potovanje majhni utrjeni ljudje, ki se ne zagrizejo v napor kakor lačen pes v kost. Hudi-

"O! O! O!" Mlad bradat fant, ves shušjan in zdelan, je spal v svoji spalni vreči in je glasno stokal od bolečin. S tem pa je še povečal svoje muke. Ni se prebudil. Napol se je dvignil iz oede in krčevit drget ga je popadel, kakor da bi ga kdo otepel s kopirvami.

"Obrnite ga!" je dejal Bettles. "Krče ima." Ducat ustrežljivih tovarišev ga je popadlo, ga premetavalo, suvalo in butalo. Saj so mu dobro hoteli, pa niso znali in njihova premražena srca so bila nerodna.

"Hudič naj vzame to potovanje in sani!" je zamrmral bolnik, vrgele oede raz sebe in se dvignil. "Vse Ameriko sem prepotoval po dolgem in počez, bil sem golman v New Yorku in na vse mogoče načine sem se utrjeval. Sedaj pa, ko sem nastopil božjo pot v to zavrženo deželo, sem kakor kak omehekuzen Grk, ki ne more nikoli postati vztrajen možak." Počutil je pred ojenj in si napravil cigareto. "O, svoj ne tulim. Lahko požiram svojo medicino, četudi je silno grenka. Ampak pošteno me je

(Se nadaljuje.)

TWO BRANCHES OF THE U. S. ARMY that will play important parts in the invasion of Hitler's Europe are the airborne infantrymen and the bombers who soften the path for them. A stick of bombs drops (left) from a B-24 Liberator over the railyards at the Ploesti oil fields during April 24 raid.

sram! Sedaj ležim tu po klavernih tridesetih milijah tako zdelan, kakor kako cmerikavo materino dete, kadar se vrne z nedeljskega izleta. Seveda, bolan in betežen lahko postanem od tega! Imaš vžgalico?" "Ne čakaj toliko, mladič!" Bettles mu je ponudil vžgalico in ga je po očetovski: "Ne pozabi, da se moraš najprvo temu privaditi. O ljubi Bog, nikoli ne bom pozabil svojega prvoga potovanja s sanmi. Otrpel? Tako se mi je godilo, da sem rabil deset minut, preden sem lahko dvignil ustnice od odprtine v ledu, kjer sem bil in predno sem se lahko dvignil na kolena, in vsak ud mi je škripal in pokal, da sem bil ves trapast. Krčič? Moje telo, kakor da bi bilo zraščeno iz samih vozlov in pol dneva so me nategovali, da sem se zravnal. Ti pa se dobro držiš, četudi si še mlad. Na pravem koncu imaš srce! Predno bo preteklo leto dni, boš naš, stare cepe, vse, prekosil. Najboljše pa je, da nimaš tolačje pod kožo, ki je že marsikaterega vrlega moža položila v Abrahamovo naročje."

"Tolščo pod kožo?" "Da, Veliki in močni ljudje imajo namreč pod kožo tolačbo. Močni in veliki ljudje niso zato vedno najboljši za potovanje s sanmi."

"Tega pa še nikoli nisem slišal." "Kako prosim, še ninkoli? No, to je tako enostavno, da niti ni, da bi o tem govoril. Veliko telo je sicer izvrstno za močne napore, če pa ne vzdrži nabora, ni vredno počenega gošča. Vztrajnost in telesna velikost se nikoli ne vjemata, pač pa so za tako potovanje majhni utrjeni ljudje, ki se ne zagrizejo v napor kakor lačen pes v kost. Hudi-

Razni mali oglasi POTREBUJEMO STROJNE OPERATORJE (Langston Corrigated) SLITTER OPERATORS in SLITTER POMOČNIKE Mr. RUBACK 715 W. Cermak Road Haymarket 4324

TISKARNA S.N.P.J. sprejema vsa v tiskarsko obrt spadajoča dela Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. V slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, angleškem jeziku in drugih ... VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO SNPJA DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI ... Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne ... Cene zmernne, unijsko delo prve vrste Pišite po informacije na naslov: SNPJ PRINTERY 2657-59 S. Lawndale Avenue Chicago 23, Illinois TEL. ROCKWELL 4904

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA Po sklepu 12. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člano ali nečlano \$6.00 za eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri assessmtu \$1.20 za tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vroka, reči, da je list predrag za člano SNPJA. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJA, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročniku. Cena listu Prosveta je: Za Združ. države in Kanado \$6.00 Za Chicago in okolico je \$7.50 1 tednik in 4.80 1 tednik in 6.50 2 tednika in 3.60 2 tednika in 5.10 3 tednike in 2.40 3 tednike in 3.90 4 tednike in 1.20 4 tednike in 2.70 5 tednikov in nič 5 tednikov in 1.50 Za Evropo je 89.00 Ispolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto. list, ki je vaša lastnina. PROSVETA, SNPJA, 2657 So. Lawndale Ave. Chicago 23, Ill. Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vsoto \$ 1. Ime Čl. društva št. Naslov Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od stedešnih članov moje družine: 2. 3. 4. 5. Čl. društva št. Čl. društva št. Čl. društva št. Čl. društva št. Mesto Družava Nov naročnik Star naročnik

"MAJSKI GLAS" edina slovenska revija, urejevana v korist delavskega in socialističnega gibanja. LETOŠNJA IZDAJA MAJSKEGA GLASA JE POSVEČENA JOZETU ZAVERTNIKU Petnajst let bo minilo, od kar je umrl. A njegovo delo živi, in to priča ta Majski glas! Cena za POSAMEZEN IZVOD je 35c NAROČITE GA ČIMVEČ IZVODOV Sodelujmo vsi, da bo imel ta MAJSKI GLAS večjo cirkulacijo kot katerikoli prejšnji! Naročila pošiljite na sledeči naslov: PROLETAREC 2301 SO. LAWDALE AVE. CHICAGO 23, ILLINOIS

Passuk in njena ljubezen Jack London I. Volja glava z melanholičnimi očmi in vsa pokrita z ivjem je odgrnila šator. "Ho! Proč s teboj, Siwash! Poberi se, prokleta pse," so zarjuli ljudje v šatoru. Bettles je udaril psa s pločevinostim krožnikom in žival se je naglo umaknila. Louis Savoy je zopet pričvrstil obe šatorovi stranici, sunil kozico z ognja in si grel roke. Zelo mrazlo je bilo zunaj. Pred štridesetimi urami se je razletel pri 68 stopinjah alkoholnih enoplomer in od takrat je mraz enakomerno naraščal. Ni se dalo dognati, kdaj bo konec te zime in ob takih urah ni pametno, da se odstraniš od peči ali pa da se brez potrebe nasrkaš mrlzlega zraka. Kadar napravijo ljudje tako neumnost, si prehlade pljuča. Temu sledi prasketajoče kašelj, ki je posebno nadležen, kadar se peče slanina. No, spomladi ali poleti izizejo v zamrznjeno zemljo jama. Vano vržejo truplo, jo pokrijejo z mahom in so vsi trdno prepričani, da bo na sodni dan vstal tak mrtvak nepoškodovan in ledeno trd. Nevernežem, ki ne veruje v vstajenje mesa na ta usodepolni dan, bi svetoval, da pridejo semkaj umret. Nobena zemlja ni za take tako pripravna, kakor Klondike. Seveda pa iz tega ne sledi, da je v tej deželi prijetno živeti. Zelo mrazlo je bilo zunaj, tudi v šatoru ni bilo bogve kako toplo. Edino, kar bi lahko šteli za pohištvo, je bila peč in možje in so jo imeli nad vse radi. Polovica tal je bila pokrita z vejami borovcev; preko teh so pregrnili koce, spodaj pa je bil sneg. Z mokasimi steptan sneg je bil vse križje pokrit z lonci, ponvami in z drugo slično navlako, ki jo rabijo za arktično taborenje. Peč je bila rdeča, ogenj je veselo prasketal v nji; komaj tri čevlje od peči pa je ležal kos ledu z ostrimi robovi in tako svež, kakor bi ga ravnokar odlomili s potoka. Pritisk mraza je pogonjal toploto v šatoru navzgor. Baš nad pečjo, tam kjer je bila skozi šatorno steno speljana cev, je bil majhen venec suhe jadravine, okoli tega kolobar parecča se platna, okoli tega pa zopet moker obroč, kadeč se od vlage